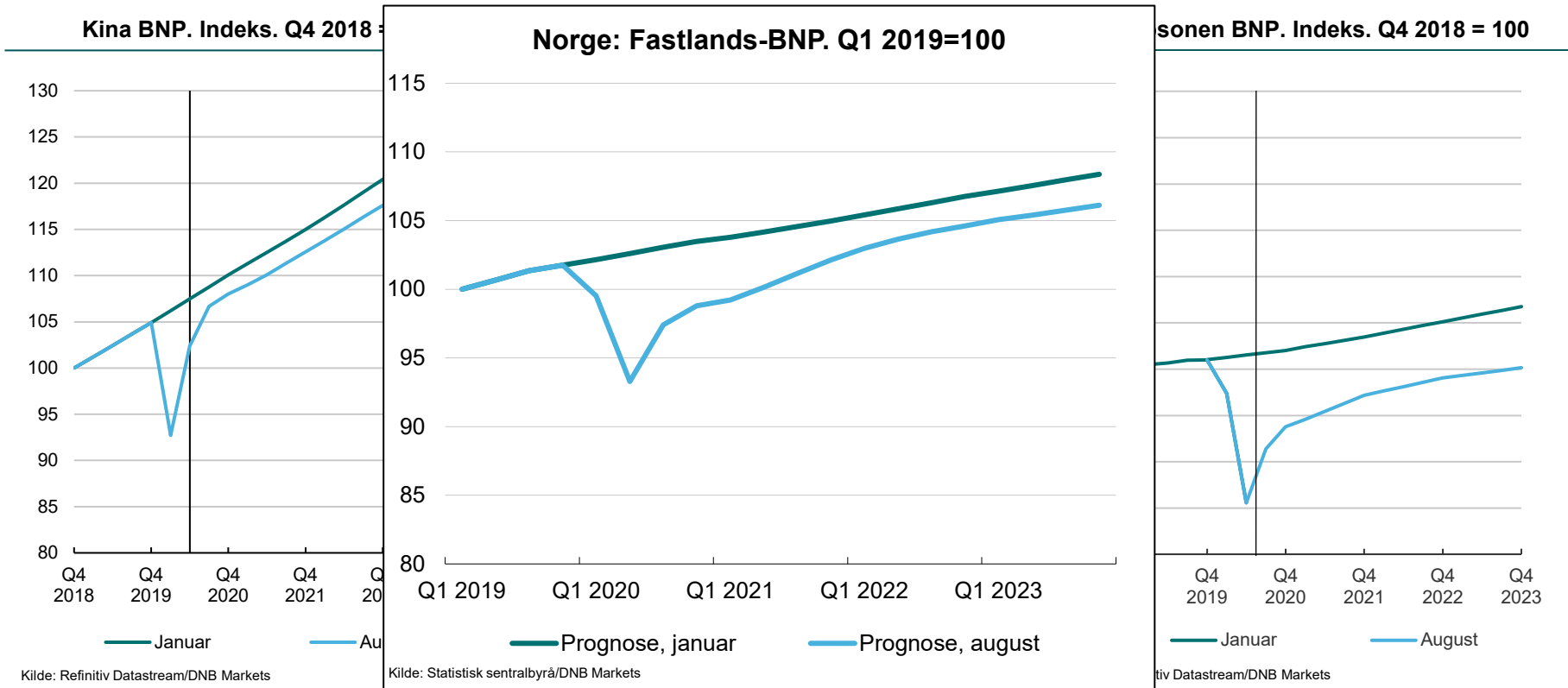

Makro og bærekraft – det store bildet

Kjersti Haugland

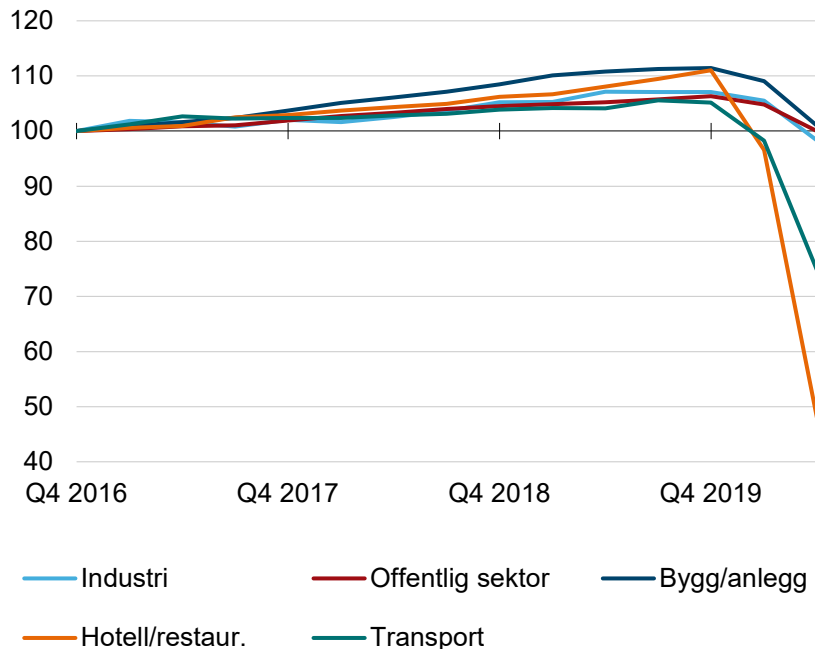
6. oktober 2020

Koronasjokket: Dypt, alvorlig, synkront

Tjenestesektoren **mye** hardere rammet enn varer/bygg. Økt inntektsulikhet i samfunnet

Norge: Bruttoprodukt. Indeks. 1. kv. 2016 = 100

Kilde: Statistisk sentralbyrå/Refinitiv Datastream/DNB Markets

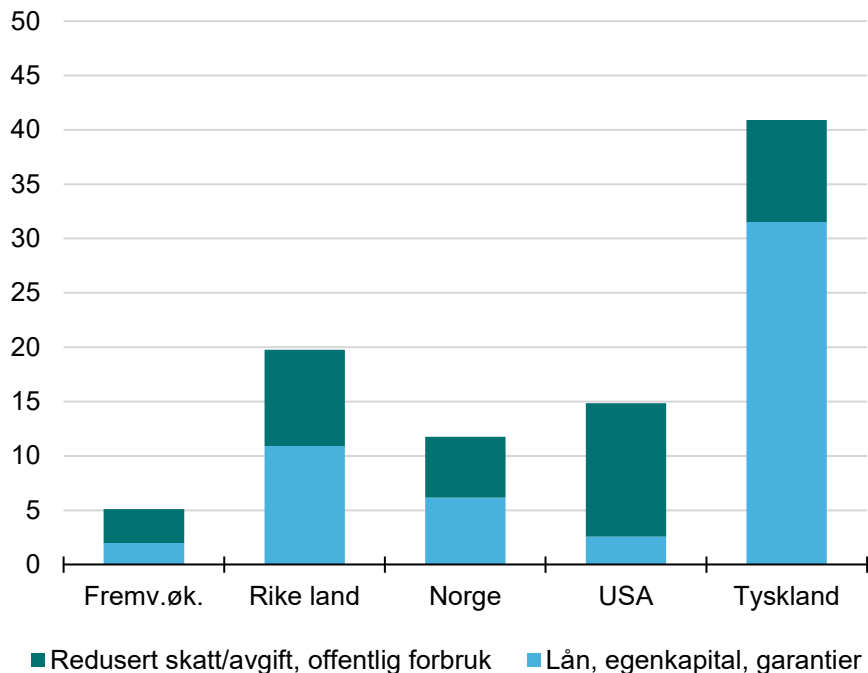
Andel jobber som kan utføres hjemmefra

Kilde: Dingel og Neiman, Bloomberg NEF/DNB Markets

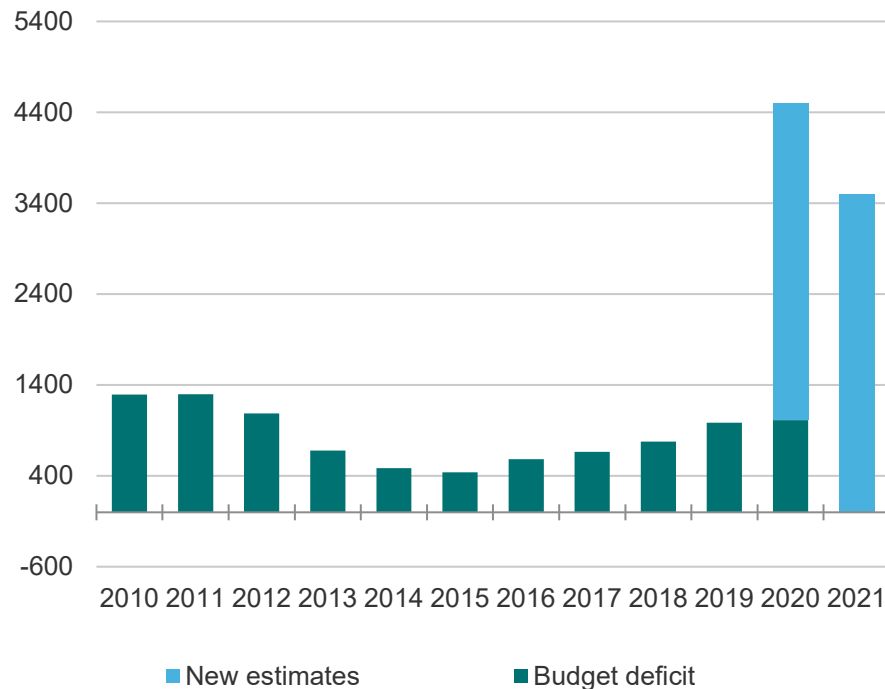
Finans- og pengepolitikk: Enorm, synkron respons

Finanspolitiske støttetiltak. I prosent av BNP, pr 12. juni

Kilde: IMF (12.juni)/DNB Markets

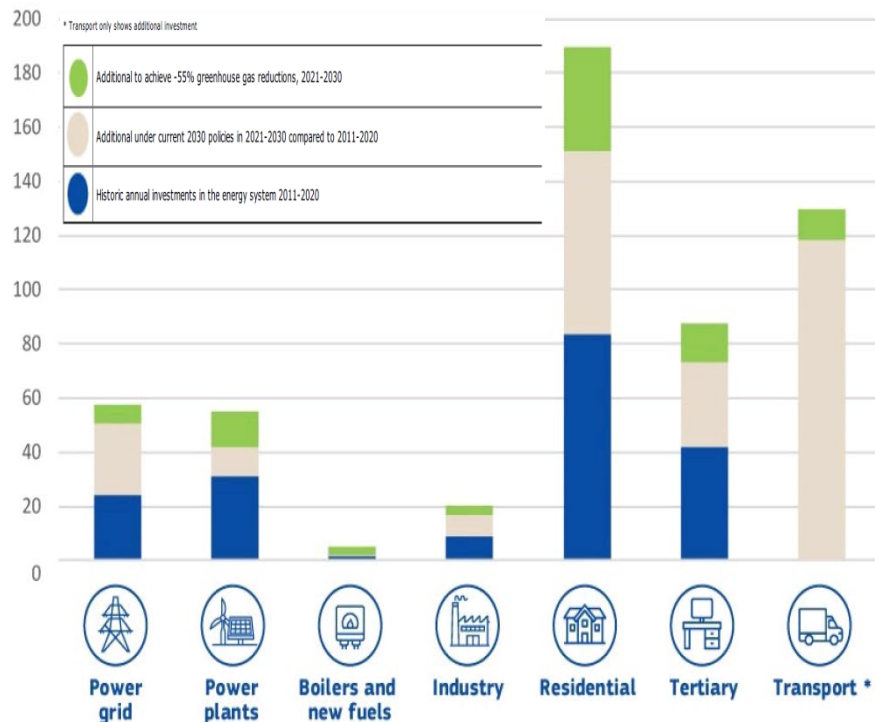
USA: Budsjettunderskudd og gjeld. Mrd USD.

Budsjett penger til grønne satsinger. EU skiller seg ut med særlig store klimaambisjoner

- **EUs budsjett 2021-27: 1800 milliarder euro.** Minst 30% av dette til formål som støtter opp under klimamålene.
- **Klimaplan ytterligere innskjerpet:** 2030 Climate Target Plan annonsert 17. september. Utslipp skal reduseres med minst 55% (opp fra 40%) fram til 2030, relativt til 1990-nivå. Skal gjøre EU klimanøytralt innen 2050.
- I tillegg: Økt selvforsyning (mindre import) av energi.
- **EU-kommisjonen:** Nettoeffekt på økonomisk vekst av omstillingen blir positiv. «By 2030 the investment stimulus if coupled with the use of revenue from carbon pricing to reduce other distortionary taxes can bring GDP growth of up to 0.5%.»
- **Men:** Omstillinger tar tid, og pisk er vanskeligere å innføre enn gulrot. Tilsier at tiltakene i sum i overgangsfasen vil dempe den økonomiske vekten (eksempel: bilindustrien i Tyskland).

Årlige gjennomsnittlige investeringer for å oppnå 2030-klimamål. Mrd euro

Vekstutsikter svekket, men bærekraft trolig løftet ytterligere av korona

- Fortsatt jakt etter avkastning gir pengeflyt til «risikable» markeder. Og investorer er fortsatt ivrige på ESG-investeringer. Det gir selskapene insentiver til å bli «grønnere».
- Økt pengebruk på offentlige budsjetter. Særlig i Europa gir dette økt potensiale for offentlig pengebruk på «grønne» tiltak.
- Varige endringer i reiseaktivitet etter koronakrisen?
- Økt ulikhet og høy arbeidsledighet kan gi et ekstra skyv i retning av politisk polarisering. Mindre internasjonal handel? Mindre fart i teknologiske framskritt (særlig for framvoksende økonomier)?
- Merk: Politisk polarisering kan også medføre avlyste/utsatte klimaplaner som involverer mer pisk enn gulrot. Fare for «karbonlekkasje»?

DNB